

Narcisos amerikanske

DRØM

Narciso Rodriguez foreviget af den berømte illustratør, Ruben Toledo.

That Dress, som kjolen blev kaldt, og som Michelle Obama valgte at have på under Demokraternes sejrsaften. Inspireret af bondage og japanske Araki-fotos var den temmelig utraditionel.

AF CAMILLA ALFTHAN FOTO: RIZZOLI ILLUSTRATION: RUBEN TOLEDO

MODE

Han er berømt – og berygtet – for at klæde amerikanske førstedamer på fra Michelle Obama til Carolyn Bessette Kennedy. Som søn af cubanske indvandrere er Narciso Rodriguez også symbolet på den amerikanske drøm, der stædigt holder fast i egne værdier på trods af investorers guld-randede tilbud.

En ombejlet designer.

»Jeg ville skabe skønhed og romantik fra ting, som er farlige og samtidig lave tøj som er anvendeligt,« siger Narciso Rodriguez om sin seneste forårskollektion, som er inspireret af graffiti, bondage, krigsheltinden Ninja og japanske Araki-fotos.

Silhuetterne er stærke og grafiske. Kroppen er tildækket og på sine steder afsløret, med raffinerede udskæringer og stramme bånd.

Og en smule farlig er måske Narciso Rodriguez' ny kollektion, som er mere vovet end den strenge minimalistiske stil, han almindeligvis er kendt for.

Da USAs kommende førstedame, Michelle Obama, havde valgt Narcisos rød- og sortspættede kjole til præsidentvalgets sejrsaften, blev den flere steder udskældt for at være for speciel. Andre syntes derimod at kjolen – der lå milevidt fra amerikanske præsidentfruers traditionelle spadseredragter og ditto perlekæder – netop var billedet på Obamas individuelle stil.

Mindre kontroversiel var Narcisos gennembrudskjole, som han for 13 år siden skabte til Carolyn Bessette, da hun skulle giftes med John Kennedy, Jr. Den lange, smalle silkesag blev kopieret overalt og gav Narciso Rodriguez sin første berømmelse.

Han var da kreativ direktør for Cerruti i Paris, og succesen betød, at han året efter kunne lancere sit eget mærke under modeugen i Milano. Oven i det blev han kreativ chef for det hæderkronede spanske lædervarehus, Loewe, der hører under luksuskoncernen, LVMH.

I 2001 fulgte det amerikanske moderåd, CFDA's prestigefulde Designer of the Year-pris, som Narciso, som den eneste mode-skaber nogensinde, har vundet to år i træk. Som søn af cubanske indvandrere og samtidig en af USAs mest succesrige designere, er Narciso Rodriguez dermed skoleeksemplet på den amerikanske drøm.

»NOGLE GANGE ER det det amerikanske mareridt. Med alt det, som sker lige nu med økonomien, er det ekstra svært for forret-

Fra forårskollektionen 2009.

Fra forårskollektionen 2009.

»NÅR DU ER FOKUSERET PÅ NOGET, DU ELSKER, GLEMMER DU ALT OMKRING DIG, FORDI OG SÅ ER DER PLUDSELIG FOLK, SOM VÆRDSÆTTER DET, DU LAYER, OG SOM SKRIVER FOR

ningerne,« fortæller den 47-årige designer, da jeg møder ham i hans atelier på Irving Square i New York.

Som inkarneret Obama-tilhænger har han flere gange kritiseret Bush for det økonomiske udføre, som hans land for tiden befinder sig i. Og lettere er hverdagen heller ikke blevet, efter han pludselig brød med sin ny investor, den amerikanske modegigant, Liz Claiborne, fordi de blev uenige om samarbejdet.

Individualitet og kompromisløshed kendetegner nemlig Narciso Rodriguez, som er kendt for at gå sine egne veje og berygtet for at have sine meningers mod. Han har altid været uafhængig og har derfor aldrig haft råd til at købe dyre annoncesider.

Alligevel har magasinerne altid støttet ham, ikke mindst det amerikanske Vogues legendariske chefredaktør, Anna Wintour, ligesom kendte kvinder og skuespillere som Claire Danes og Sarah Jessica Parker hører til blandt hans støtter.

Narciso Rodriguezs stil er nemlig noget særligt. Flatterende og sensuel med en forsmag for det stringente.

Det er også vedholdenhed og en stærk passion for sin métier, som har præget Narcisos karriere.

Som barn holdt han af at tegne og bygge ting, og han troede først, at han skulle være arkitekt. Men sidenhen opdagede han kunst og modeillustratører som Antonio Lopez, og det udviklede sig til en interesse for moden.

»Jeg elskede at gå i biografen for at se, hvordan folk klædte sig. Sammen med nogle venner pjækkede vi fra skolen for at tage til Manhattan for at se på kunstgallerier. Vi var gode slemme børn,« smiler Narciso, som voksede op i Newark i et kvarter med mange spansktalende amerikanere.

Da hans far ønskede, at han skulle blive læge, studerede han i smug mode i weekenderne.

»Mine forældre troede, at det var kunstkurser. Min bedste løgn var, da jeg engang bad dem om penge til at købe saks og musselin, og jeg fik overbevist dem om, at man først skulle lære at skabe tøj, før man kunne tegne det. Da jeg så begyndte at studere fuldtid på

Parson's, var de bekymrede for, at jeg ville blive bøsse, hvis jeg arbejdede med saks og stof. Det var måske lidt sent. Men forældre er søde. De lever i deres egen verden.

Fra et kulturelt synspunkt var det svært for dem at acceptere, at en mand kan skabe tøj. Jeg husker, hvordan jeg engang lavede en meget farvestærk, stribet trøje i mit værelse, og min bedstefar pludselig kom ind og så mig sy. Han blev meget forvirret, for det var aldeles ulogisk for ham; som om han havde set en fisk gå på gaden. Men han ville ikke sige noget,« fortæller Narciso Rodriguez og smiler.

I DAG ER FAMILIEN hans største fans, som sidder på første række til hans opvisninger. Som er tredje generation, der hedder Narciso til fornavn, er hans succes med familienavnet nemlig meget betydningsfuld. Den første Narciso var hans farfar, som hoppede på en båd fra De Kanariske Øer og sejlede til Cuba, da han var 18. Den anden var hans far, som emigrerede til USA med hans mor, da de begge var 20.

Selv har han altid været stolt af sin baggrund. Han laver cubansk mad og lytter til cubansk musik, og den cubanske diva, Vera Cruz, er en af de mange kvinder, som han har klædt på. Som et forbillede for mange spansktalende amerikanere blev han i sommer hædret med den årlige Almapris, der gives til fremtrædende latinoer inden for kunst og kultur.

»Når du er fokuseret på noget, du elsker, glemmer du alt omkring dig, fordi du er så opslugt af din passion. Og så er der pludselig folk, som værdsætter det, du laver, og som skriver for at fortælle, hvordan du har påvirket deres liv. Det har fået mig til at indse, at selv om jeg arbejder med mode, kan jeg inspirere mennesker på mange forskellige måder.

Ligegyldigt hvor du kommer fra, er det meget svært at overleve i modebranchen. Men ligesom mine forældre tog jeg chancen, selv om de var meget modigere, end jeg nogensinde kunne være. Jeg kan ikke forestille mig at rejse til et fremmed land, hvor jeg ikke

Kvalitet og kompromisløshed er nøgleord i Rodriguez' design.

DU ER SÅ OPSLUGT AF DIN PASSION. AT FORTÆLLE, HVORDAN DU HAR PÅVIRKET DERES LIV»

talte sproget, kendte nogen eller havde nogle penge,« fortæller Narciso Rodriguez.

Efter skolen arbejdede han i fire år med Calvin Kleins skræddere, og i seks år med Donna Karan, da hun var chef i modehuset Anne Klein. Hans allerførste job var i New Yorks tøjdistrikt, hvor han hjalp skræddere med at tage sømmene op.

»Det var meget usexet, men samtidig interessant at se, hvordan de arbejdede. Selv om jeg elsker glamour og den skønhed, vi skaber, er selve håndværket den mest interessante del af moden for mig.

Da jeg begyndte, var amerikansk mode baseret på europæisk prêt-à-porter, som man kopierede, og jeg vidste, at der fandtes atelierer i Europa, som jeg bare måtte se. Jeg ville lave mine egne ting, og derfor var det spændende at arbejde et helt nyt sted, hvor jeg kunne lave lige præcis, hvad jeg ville; både anvendelige og vanvittige ting,« fortæller Narciso, som ikke desto mindre ser sig selv som en amerikansk designer.

Den amerikanske stil er nemlig ren og ligetil og har en funktionalitet, som inspirerer ham.

»Jeg er helt klart purist og arbejder som en skrædder. Engang viste jeg tøjet på vrangen, da jeg var fascineret over, hvor smukt selve håndværket var. Desværre ændrer alt sig i dag, og handsker laves ikke på samme måde som i 1700-tallet. Omvendt findes der nye teknikker blandt industrielle designere, som jeg udforsker for at finde nye måder at skabe sofistikeret luksus,« fortæller han.

Kunst og arkitektur inspirerer ham. Når han er ude at rejse, fotograferer han interessante bygninger og graffiti, hvilket er to af hans store passioner. Kvinderne har også altid spillet en vigtig rolle i Narcisos karriere, ikke mindst de farverige, latinamerikanske kvinder fra hans barndom, og Carolyn Bessette Kennedy, som han lærte at kende, da hun arbejdede hos Calvin Klein.

Bessette Kennedy havde nemlig sin helt egen personlige stil, hvilket i dag er meget sjældent. Og er der noget, han elsker, så er det at klæde folk, som har deres egne idéer og som ikke følger moden.

FØR JEG FORLADER HAM, viser han mig rundt i sit atelier, hvor det summer med symaskiner. I et rum står nogle giner med næste efterårs kollektion. Blandt croquistegninger og stofprøver hænger to A4-ark med ordene »Alt du behøver er tro« og »Hav tålmodighed«.

I en tid, hvor modehuse søger kapital for at blive til multinationale mastodonter, vælger Narciso at forblive et mellemstort modehus. For ham er de store huse nemlig det samme som fastfood-giganten, McDonald's. I søgen efter profit går de på kompromis med deres kvalitet.

»I dag handler mode mere om at være kendt end om substans. Men det er netop indholdet, som skaber et mærke. Du kan efterligne det, hvis du har mange penge til markedsføring. Men det er ikke holdbart i længden. For nylig var der et investeringsselskab, som tilbød mig at blive en stor virksomhed. Tøjet skulle sys i Italien, og jeg skulle bare komme seks gange om året og lave tøjprøver. Det var et meget generøst tilbud. Men jeg takkede nej. Hvorfor skulle jeg skabe ragelse« spørger Narciso og trækker på skuldrene.

Kvalitet og tidløshed er Narciso Rodriguez' hædersmærke. Derfor vil hans perfekt tilskårne jakker være lige så anvendelige om ti år som i dag.

»Ikke langt herfra kan jeg vise dig et kvarter med gamle mennesker, som går med deres gamle tøj i årtier. Det er en tradition, som ikke længere findes. Men det viser integritet og stil og er desuden meget miljøvenligt. Det burde blive en trend, som det kunne være interessant at se igen.«

Narciso Rodriguez er aktuell med pragtbindet »Narciso Rodriguez«, der udgives af forlaget Rizzoli.

m-s@berlingske.dk